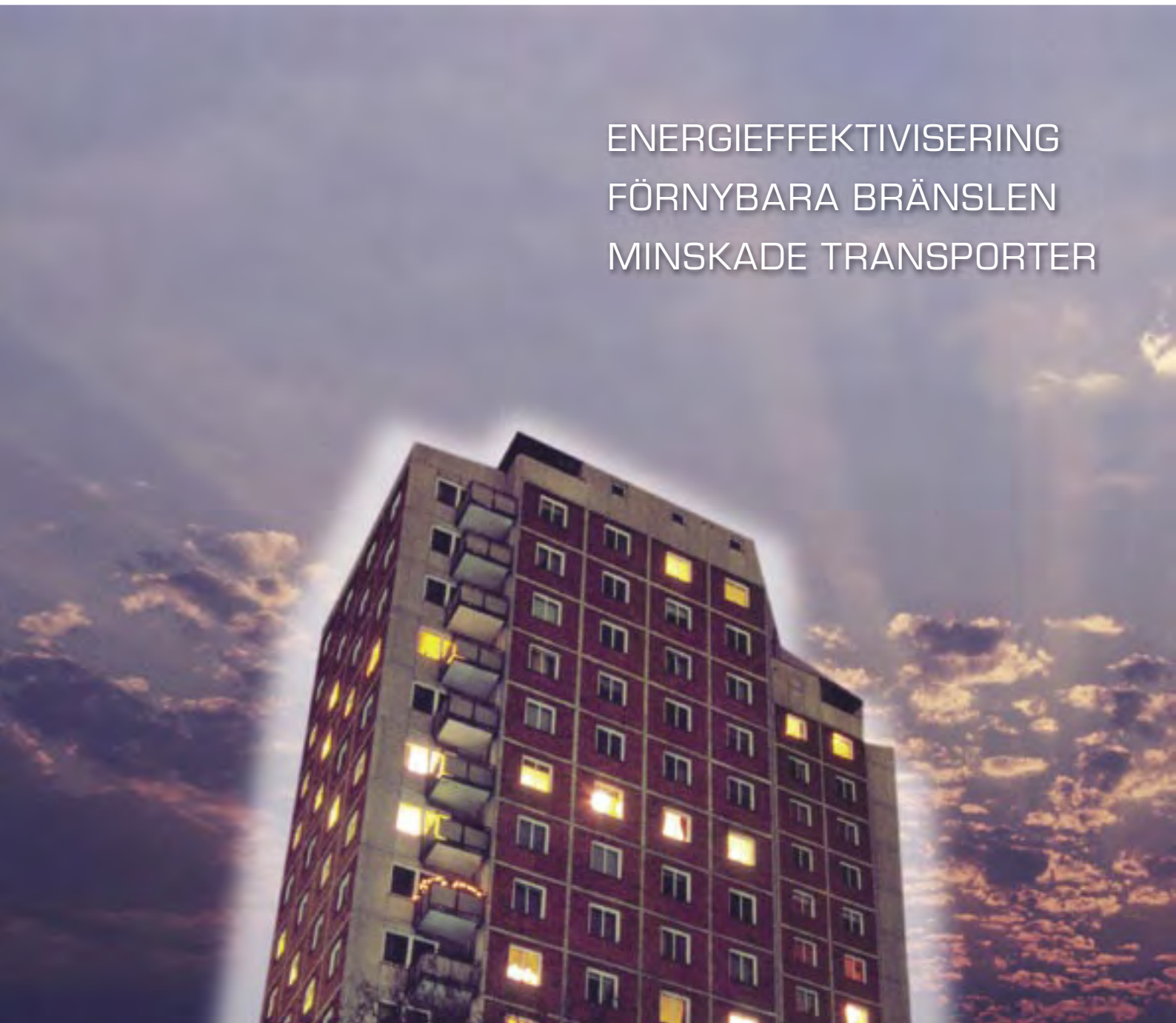

BLICC #3 SVERIGE

ENERGIEFFEKTIVISERING
FÖRNYBARA BRÄNSLEN
MINSKADE TRANSPORTER

BOSTADS AB POSEIDON
FORTUM VÄRME
LFV

LÄNSFÖRSÄKRINGAR
MKB FASTIGHETS AB

NCC CONSTRUCTION SVERIGE AB
SMHI

STATOIL

STENA METALL

VASAKRONAN

Business Leaders Initiative on Climate Change

Rapport 3: Klimatanpassning och tillväxt

BLICC Projektgrupp

Göran Leander Per Edoff	Bostads AB Poseidon Fortum Värme samägt med Stockholms stad
Adam Lindroth	Fortum Värme samägt med Stockholms stad
Erik Söderberg Lena Wennberg	LFV (Luftfartsverket) LFV (Luftfartsverket)
Leli Kjellin	Länsförsäkringar
Anders Sverkman	Länsförsäkringar
Jenny Holmquist	MKB Fastighets AB
Göran Gerth	NCC Construction Sverige AB
Kristina Sacklén-Holmqvist	NCC Construction Sverige AB
Anna Amrén	SMHI
Eva-Lena Jonsson	SMHI
Helena Fornstedt	Statoil
Michael Sandberg	Statoil
Katarina Carlstein-Carlsson	Stena Metall
Christer Forsgren	Stena Metall
Jessika Petrén	Stena Metall
Eva Kasberg	Vasakronan
Olof Sjöberg	Vasakronan
Projektledare	
Gunilla Hadders	Respect
Rådgivare:	
Per-Uno Alm	Respect
Emissionsdata	
Dr Deborah Cornland	Cornland International
Layout	
Maria Lewander	Grön idé

BLICC representeras av; Bostads AB Poseidon, Fortum Värme samägt med Stockholms stad, LFV (Luftfartsverket), Länsförsäkringar, MKB Fastighets AB, NCC Construction Sverige AB, SL, SMHI, Stena Metall, Statoil och Vasakronan. BLICC koordineras av Respect.

Mer information:

Kontakt: Gunilla Hadders
E-mail: gunilla.hadders@respecteurope.com
Telefon: +46 8 454 06 12
www.blicc.se

Innehåll

1 Förord

2 Om BLICC

3 Klimatperspektiv

5 Klimatneutrala företag

6 Energieffektivisering

8 Förnybara bränslen

10 Minskade transporter

11 Kartläggning
– FÖRETAGENS UTSLÄPP

Respect drivs av visionen om ett hållbart näringsliv. Sedan år

2000 driver och utvecklar Respect internationella näringslivsinitiativ som Business Leaders Initiative on Climate Change och Business Leaders Initiative on Human Rights. I samarbete med FN:s Global Compact driver Respect även Respect Table, ett forum för företagsledare som vill främja hållbar utveckling genom konkret handling.

www.respecteurope.com

respect
SUSTAINABLE BUSINESS

Klimatarbetet är en ledningsfråga

Våra levnadsförutsättningar förändras när klimatet ändras, men också våra ekonomiska villkor. En ny rapport från brittiska försäkringsförbundet visar att försäkringskostnaderna för väderrelaterade katastrofer i världen femdubblades under åren 1990–2004, jämfört med 1970–1990. Och kostnaderna kan öka ytterligare – istället för en gradvis förändring kan vi passera en tröskelnivå varefter klimatförändringarna accelererar mycket hastigt. Det är en tydlig affärsangelägenhet för våra företag att hejda denna utveckling.

De snabbt ökande priserna på fossila bränslen ger oss ytterligare incitament att reducera våra utsläpp av växthusgaser. Frågan är inte om näringslivet har råd att engagera sig i klimatarbetet, utan om vi har råd att inte göra det. Ju längre vi väntar, desto mer drastiska åtgärder kommer att krävas och desto dyrare blir det. Börjar vi i tid kan vi istället skapa konkurrensfördelar för svenskt näringsliv, både på kort och på lång sikt. En rejäl satsning på teknik som reducerar klimatutsläppen skapar en positiv tillväxtspiral.

Det behövs globala överenskommelser, nationella klimatmål och ett politiskt samförstånd över blockgränserna – men också ett näringsliv som tar ett aktivt ansvar för att minska sin klimatpåverkan.

Klimatfrågan är för viktig för att behandlas i arbetsgrupper långt från företagsledning och styrelserum. De företag som inser att också själva hanteringen av klimatfrågan är av central betydelse för verksamhetens utveckling, har frågan högt upp på agendan i styrelse och ledningsgrupp.

”För att nå klimatmålet är näringslivets arbete med energieffektivisering och omställning till förnybar energi, transporter och att förbättra produkters miljöprestanda i ett livscykelperspektiv grundläggande. Frivilliga initiativ som t.ex. företagsnätverket Blicc är av stor betydelse för att driva utvecklingen framåt.” Så skriver regeringen i klimatpropositionen. Vi antar utmaningen att bidra till framtidens klimatanpassade företag. Fler företag är välkomna att göra oss sällskap.

GÖTEBORG – MALMÖ – NORRKÖPING – STOCKHOLM, JUNI 2006

ANDERS SÖDERMAN
vd, Bostads AB Poseidon

ANDERS EGEERUD
vd, Fortum Värme samägt med
Stockholms stad

LARS REKKE
gd, LFFV (Luftfartsverket)

ANN SOMMER
vd, Länsförsäkringar Sak

LARS BIRVE
vd, MKB Fastighets AB

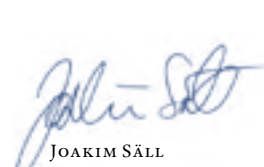
OLLE EHRLÉN
vd, NCC Construction Sverige AB

MARIA ÅGREN
gd, SMHI

ANDERS JANSSON
koncernchef, Stena Metall

JOAKIM SÄLL
vd, Svenska Statoil

HÅKAN BRYNGELSON,
vd, Vasakronan

Om BLICC

BLICC (Business Leaders Initiative on Climate Change) är ett program för företag, från olika branscher, som vill ta sitt ansvar för klimatfrågan och driva ett effektivt omställningsarbete.

BLICCs mål är att minska våra verksamheters klimatpåverkan och identifiera effektiva åtgärder som stärker såväl våra företag som klimatarbetet.

Varje BLICC-företag beräknar och rapporterar sina verksamheters koldioxidutsläpp. Flera företag kan i år rapportera om betydande utsläppsminskningar. Ett pionjärarbete har gjorts av LfV som tagit beslut om att bli klimatneutrala och arbetar mot en nollvision.

Samarbetsprojektet "BLICC-huset" är ett mer omfattande arbete som påbörjats under året. Här samlar BLICC sina bästa exempel för att minska energianvändningen – åtgärder som alla fastighetsägare kan vidta redan idag.

BAKGRUND

Initiativet till BLICC togs år 2000 då en handfull företagsledare från bl.a. DHL, IKEA och The Body Shop identifierade klimatfrågan som en av de största utmaningarna för näringslivet. Dåvarande EUs miljökommissionären Margot Wallström deltog aktivt.

Med BLICC för ett lönsamt klimatarbete

Klimatfrågan kräver samverkan mellan näringslivet och politiken. BLICC-företagens ledningar för en dialog med regeringens representanter, främst miljöminister Lena Sommestad och samhällsbyggnadsminister Mona Sahlin. Under året har BLICC tagit initiativ till, och medverkat vid, riksdagens klimathearing.

Affärsnyttan med BLICC är:

- Minskad energianvändning och därmed minskade kostnader.
- En systematisk och effektiv omställningsprocess till förnybar energi.
- Möjlighet att erbjuda produkter och tjänster som utvecklats med hänsyn tagen till klimatet.
- Effektiv kommunikationsplattform och ett framgångsrikt påverkansarbete.
- Stärkt varumärke

"För att nå klimatmålet är näringslivets arbete med energieffektivisering och omställning till förnybar energi, transporter och att förbättra produkters miljöprestanda i ett livscykelperspektiv grundläggande."

UR REGERINGENS KLIMATPROPOSITION

Vi kan påverka framtiden – kunskaper finns

Maria Ågren, gd SMHI

För stora delar av jordens befolkning innebär ett förändrat klimat radikalt ändrade levnadsvillkor. I Sverige ser dramatiken mindre ut, men ökade temperaturer och nederbörd kan ändå få långtgående konsekvenser för till exempel infrastruktur, vattenresurser, areella näringar, växt- och djurliv.

De framtidsbilder som forskarsamhället idag ställer sig bakom har relativt stora spännvidder för hur kraftig uppvärmning vi har att vänta i framtiden. Men alla scenarier följer samma mönster – en starkt uppåtgående kurva för temperaturökningen. Det är många faktorer i ett komplicerat sammanhang som styr utvecklingen, men helt avgörande är hur stora utsläpp vi orsakar idag och fortsättningsvis. FNs klimatpanel pekar på en genomsnittlig global uppvärmning på mellan 1,4 och 5,8 grader fram till år 2100. För Sveriges del förväntas en något större uppvärmning än på jorden i medeltal.

Intressanta studier med så kallade stabiliserings-scenarier har påbörjats inom klimatforskningen. Analyserna ger vid handen hur klimatet kan bli om utsläppen begränsas så att koldioxidhalten i atmosfären slutar öka. Det förutsätter kraftiga utsläppsminskningar jämfört med dagens nivåer. Beräkningarna visar att uppvärmningen i så fall ändå fortsätter till en början, bland annat beroende på havens ”tröghetseffekt”. Successivt saktar

dock temperaturhöjningen ner medan havsnivån fortfarande stiger - även efter flera hundra år.

De lärdomar vi kan dra av detta är att även om vi lyckas med att kraftigt minska utsläppen får vi leva med effekterna av gjorda utsläpp. Det innebär att vi redan ”tecknat in” en viss fortsatt klimatförändring. Men vi kan också se att minskade utsläpp ger resultat efter hand. Kanske kan de nya resultaten öka viljan till handling.

Även om alla former av klimatberäkningar innehåller en rad osäkerheter så finns det idag omfattande kunskaper. Framtagna klimatberäkningar innehåller det mesta som har att göra med väder och vatten under nästa århundrade. De kan också ge vägledning för de effekter som ett förändrat klimat åstadkommer. Tillsammans med branschvisa kunskaper och analyser om specifika sårbarheter och möjligheter underlättas ställningstaganden om beslut som berör investeringar, riskhantering, tillgång till naturresurser osv.

Sannolikt blir det aldrig möjligt att göra prognoser för klimatet på samma sätt som för väder. Snarare är siktet inställt på att analysera klimatförändringar med hjälp av sannolikheter. För de som vill styra den framtida utvecklingen gäller det att börja det arbetet redan idag och lära sig under resans gång.

”Klimatfrågan är en ödesfråga, rättvisefråga och en framtidsfråga. Sverige är ett av de få länder i världen där BNP ökar samtidigt som utsläppen av växthusgaser minskar.

Vårt land har en unik situation med god ekonomi, bra tekniska lösningar och hög miljökompetens. Här finns en enorm möjlighet att exportera klimatomåttligt bra lösningar och dessutom tjäna pengar på det.

Vägen till framgång ligger i satsningar på förnybar energi, energieffektivisering och minskat transportbehov. Politiker behöver en pådrivande opinion från allmänhet och företag för att fatta kloka beslut. Sveriges företagsledare kan därför spela en mycket viktig roll genom att ta sitt ansvar för ett långsiktigt hållbart samhälle. Flygindustrin måste bära kostnaderna för sin klimatpåverkan, bilindustrin måste utveckla och marknadsföra klimatsnåla bilar till företag och konsumenter, el- och kraftindustrin måste investera i förnybar energi. Energieffektivisering borde vara en självklarhet där både ekonomi och miljö vinner. Vi uppmanar företag att göra det som går redan idag: välj Bra Miljöval-märkt el, anta en klimatsmart resepolicy, välj klimatsnåla bilar och energisnåla produkter och tjänster. Lösningarna finns idag och tillsammans kan vi förändra. Svenska Naturskyddsföreningen välkomnar initiativet med BLICC och hoppas att ni åstadkommer underverk, för det behövs!”

*Svante Axelsson,
generalsekreterare Svenska Naturskyddsföreningen
www.snf.se*

”Ett hållbart samhälle ska inte tära på jordens resurser. Därför är den långsiktiga visionen för regeringens energipolitik att vi på sikt ska basera hela vår energiförsörjning på förnybar energi.

Sverige har ett gott utgångsläge. I vårt energisystem är cirka en tredjedel av energin förnybar. 1997 och 2002 års blocköverskridande energiuppgörelser har lagt en långsiktig grund för forskning, teknikutveckling och miljövänlig kraftproduktion. Men vi har en lång väg kvar. Beroendet av olja och uran är problematiskt, för miljön, för försörjningstryggheten såväl som av säkerhetspolitiska skäl. Under hösten 2005 formulerade regeringen ambitionen att bryta oljeberoendet till 2020. Då ska ingen bostad behöva olja för sin uppvärmning. Då ska

ingen bilist vara ensidigt hänvisad till bensin. Då ska det alltid finnas bättre alternativ till olja.

Vi måste hjälpas åt i omställningen till ett hållbart Sverige - det kan alla vinna på. Därför vill jag verkligen uppmantra de företag som tar ansvar för klimatet och för en hållbar utveckling. Det är bara tillsammans vi kan skapa en bättre värld för våra barn och barnbarn.”

Mona Sahlin, Samhällsbyggnadsminister

LFV blir klimatneutralt

Genom att sätta ett pris på verksamhetens koldioxidutsläpp ökar lönsamheten i investeringar som leder till minskade utsläpp. Omställningsprocessen sker snabbare och än mer effektivt. LFV har under året halverat verksamhetens direkta koldioxidutsläpp!

För LFV, som verkar inom en klimatbelastande bransch, är det viktigt att göra allt som går för att minska klimatpåverkan idag och samtidigt stimulera den långsiktiga omställningen till en mer klimatvänlig luftfart. Som första svenska storföretag satsar därför LFV på att bli klimatneutralt. Nu köps tex gröna elcertifikat, uppvärmningen av terminaler ställs om till biobränslen, miljöbilar köps in och syntetisk diesel används i flygplatsbussar. För att stimulera flygbolagen att investera i renare plan är startavgifterna miljödifferentierade, och för att stimulera taxibolagen att investera i renare bilar har miljötaxi förtur i taxikön på Arlanda.

I början kommer LFV att behöva kompensera koldioxidutsläpp, men målet är att gå mot en verksamhet utan koldioxidutsläpp. Kompensation, för de koldioxidutsläpp som LFV inte lyckats eliminera under året, sker genom att stödja projekt som minskar koldioxidutsläpp i utvecklingsländer. Denna möjlighet erbjuds inom ramen för FN:s klimatarbete och Kyotoprotokollet.

Satsningen är också ett exempel på BLICC-företag i samarbete: den gröna värmen levereras av Fortum Värme och Statoil erbjuder biogas på Arlanda flygplats.

klimatneutralt
företag

BLICC-företagens exempel skall spridas och inspirera andra att göra ännu mer!

Därför är det så glädjande att flera klimatinitiativ nu påbörjas runt om i landet. Stockholm och Malmö Stad erbjuder företag och organisationer ett program för att bli klimatneutrala. LFV har tagit initiativ till att programmet erbjuds företag på Arlanda flygplats. Programmet innebär att företag/organisationer beräknar sina koldioxidutsläpp samt genomför åtgärdsprogram.

Trots studier som pekar på stora effektiviseringspotentialer både vid nybyggnation och i befintligt byggnadsbestånd, har lokalers energiförbrukning per ytenhet inte förbättrats sedan 1980-talet. Energieffektivisering måste bli en prioriterad ledningsfråga.

I det pågående samarbetsprojektet "BLICC-huset" samlar och beskriver företagen sina mest effektiva åtgärder för att minska klimatpåverkan från bostäder och lokaler. Projektet syftar till att underlätta och påskynda utvecklingen mot rejält minskad energianvändning i det befintliga beståndet.

Bostads AB Poseidon har genom datoriserad driftövervakning i hela fastighetsbeståndet nya möjligheter att styra och övervaka alla system dygnet runt – en investering som minskade energianvändningen med sju procent och som innebär kostnadsbesparingar på tio miljoner kronor per år. Genom ett strukturerat energihushållningsarbete har Poseidon sedan slutet av 90-talet minskat energiförbrukningen för värme och varmvatten i sina bostäder med 18 procent, från 188 kWh till 154 kWh. Koldioxidutsläppen har minskat med cirka 4 000 ton per år och uppvärmningskostnaden har sänkts med cirka 25 miljoner kronor per år eller 1 000 kronor per lägenhet och år.

Energieffektivisering måste bli en prioriterad ledningsfråga, och energiförbrukning översättas till ekonomiska termer. Resultaten pekar på att en professionell drift baserad på helhetssyn – som omfattar såväl teknik och ekonomi som miljö och kundnytta – ger mycket goda resultat. Det handlar om åtgärder som alla fastighetsägare kan göra redan idag.

BLICC-företagens goda resultat pekar på en enorm potential för minskad energianvändning och väsentliga kostnadsbesparingar.

Övre Lövgårdets miljonprogramsområde i Göteborg. Energiförbrukningen för värme och varmvatten har minskat med cirka 30 procent sedan 1999, tack vare en systematisk jakt på energitjuvar.

Uppvärmning, fastighetsel och vatten utgör normalt ungefär en tredjedel av bostadsföretagets kostnader. För **MKB Fastighets AB** är det en strategisk företagsledningsfråga att ta ett helhetsgrepp på dessa kostnader och arbetet har minskat energianvändningen för uppvärmning, inklusive varmvatten, med 20 procent sedan 1993. Utan det systematiska energiarbetet skulle koldioxidutsläppen ha varit närmare 25 procent högre än idag. Effekten av de betydande höjningarna av el- och värmetaxorna har därmed kunnat begränsas.

MKB Fastighets AB har, genom fokus på professionell drift, på 25 år halverat användningen av fjärrvärme i bostadsområdet Lorensborg i Malmö.

Vasakronan gör en ordentlig genomgång av drifrutinerna vid varje fastighetsköp. Redan detta leder till en omedelbar energireduktion på i snitt tio procent. Genomgången handlar om allt från att åtgärda eftersatt underhåll av installationerna till funktionskontroller av värme, ventilation och kyla till kontroll av drifttider och balans i värme- och kyldistributionen. Vasakronans nyckeltal för värmeförbrukning ligger 25 procent under riksgenomsnittet.

För att bättre möta kundernas behov förvaltar Vasakronan fastighetsbeståndet med egen driftpersonal.

I BLICC-huset bidrar **NCC** med de nya tekniksprången! Genom NCCs arbete för ökad prefabrikation, så kallat industriellt byggande, kan energieffektiv teknik utvecklas i större skala. Tekniska plattformar för byggnadskonstruktioner och installationer inom såväl bostads- som kontorsbyggnader förbättrar styrningen av byggnadsprojekt och möjliggör optimala lösningar ur energi- och miljösynpunkt. Under året lanserades NCC Komplet, som innebär att 90 procent monteras i fabrik. Husen levereras i form av platta paket, som enkelt sätts ihop på byggplatsen. NCC Komplet är ett nytt och unikt sätt att bygga bostäder i flerfamiljshus. Systemet halverar byggtiden, höjer kvaliteten och sänker kostnaderna.

NCC Komplet är ett nytt och unikt sätt att bygga bostäder industriellt – ett tekniksprång i branschen.

Öka återvinningen – för klimatets skull

Koldioxidutsläppen för att ta fram ett ton nyproducerad aluminium är närmare sju ton, medan återvinning av samma mängd aluminium bara ger upphov till cirka 300 kilo koldioxid, en tjugondel så mycket.

Omkring 7 000 ton aluminium från förpackningar läggs årligen på deponi i Sverige. Under 2004 återvanns 30 800 ton plåtförpackningar, medan 15 000 ton slängdes, exempelvis hushållens konservburkar som hamnar bland övriga sopor. 10 000 ton aluminiumförpackningar sattes på marknaden, men bara 27 procent återvanns - långt från producentansvarets mål på 70 procent.

Eftersom den globala efterfrågan på aluminium hela tiden ökar, innebär deponeringen av metaller att motsvarande mängd måste tas upp ur jordskorpan. Med ny teknik har återvinningsföretaget **Stena Metall** kunnat öka återvinningsgraden för varje given mängd metall som kommer in, med stora positiva effekter ur ett miljöperspektiv. Samtidigt har energianvändningen minskat. Men stora mängder metall går oss och andra återvinnare förbi, eftersom det ofta är enklare och billigare att slänga på tipp.

En del av förklaringen till dumpandet av värdefulla metaller på tipp är att många produkter är svåra att återvinna. **Länsförsäkringar** erbjuder marknaden

”återvinningsförsäkringar”, en garanti för producenten och samhället att det finns ekonomiska medel tillgängliga för återvinning den dagen produkterna har tjänat ut. Ju enklare produkten är att återvinna desto lägre blir försäkringspremien. Det stimulerar utvecklingen av produkter där få material blandas, där materialen är tydligt märkta och där demonteringen är snabb och enkel.

Tänk rätt först! Utökat producentansvar bidrar till effektivare återvinning och minskade koldioxidutsläpp.

En avgörande framtidsfråga är att säkerställa tillgången på förnybara bränslen. BLICC arbetar på politisk nivå för långsiktiga styrmedel som bygger på breda politiska lösningar. Det skulle stimulera energibranschen till omfattande investeringar i förnybar energiproduktion. Det skulle också underlätta för svensk industri att göra de långsiktiga investeringar i ny teknik som krävs för att vi ska ha en konkurrenskraftig industri med liten klimatpåverkan.

Fastigheter och lokaler

Genom att erbjuda biobaserad fjärrvärme bidrar **Fortum Värme** till en minskning av de globala koldioxidutsläppen med cirka 300 000 ton per år, vilket motsvarar utsläpp från 40 000 oljevärmdda villor. Satsningarna fortsätter i miljardklassen: Sveriges kanske enskilt största bidrag till minskningen av växthusgaser – cirka 1 000 000 ton per år – kommer från det planerade biokraftvärmeverket i Värtan i Stockholm, som planeras driftsättas 2009-2010. Kraftvärmesatsningarna innebär att nästan 2 TWh el tillförs det svenska elsystemet, och kan ersätta importerad el från fossilbaserade kondensanläggningar.

Att utnyttja frikyla från sjöar och hav för fjärrkyla innebär ytterligare utsläppsminskningar. Fortum Värmes planerade satsning på frikyla innebär att koldioxidutsläppen minskas med ytterligare cirka 300 000 ton åren 2004-2010.

Noggrann kontroll av bränslen bidrar till att göra Fortums fjärrvärme enklare, säkrare och renare.

Transporter

Energibolaget **Statoil** tar ett helhetsgrepp på omställningen till förnybara bränslen. Oljeberoendet måste brytas och det är viktigt att förnybara energiresurser används på bästa sätt. Låginblandning av biobaserad etanol i all 95-oktanig bensin är effektivt för att snabbt öka andelen förnybara bränslen. För Statoils del innebär detta att svenska koldioxidutsläpp minskats med cirka 130 000 ton per år. Genom att öka inblandning av etanol upp till 10 procent i bensinen skulle de totala koldioxidutsläppen i Sverige minska med ytterligare 1,2 miljoner ton per år.

Statoil genomför samtidigt en kraftfull satsning på nya etanolpumpar E85 och har nu fler än 90 tankställen. I Stockholmsområdet finns idag biogas på tre Statoil stationer och planer finns på fler framöver.

INSPIRATION

Företag som vill låta sig inspireras av BLICCs resepolicy finner den på www.blicc.se

Undvik onödigt resande!

En bra resepolicy berör inte bara hur de anställda reser, utan också hur de inte reser. Att eliminera onödigt resande är en viktig målsättning. BLICCs resepolicy kan användas av företag som vill öka antalet resfria möten och minska resornas miljö- och klimatbelastning. Policyn omfattar även resor till och från arbetet.

Svenska företag reser för omkring 50 miljarder kronor årligen, enligt Peter Arnfalk på Internationella Miljöinstitutet. För att reglera resandet har över 90 procent av företagen en resepolicy, enligt en ny undersökning från Arlanda Express. Men bara var tionde resepolicy tar upp resorna till och från arbetet och alltför få fokuserar på att undvika onödigt resande.

Resfria möten

Möjligheterna att effektivisera resandet är stora. Undersökningar från USA och Kanada visar att tjänsteresor hör till de tre största påverkbara kostnaderna i ett tjänsteföretag. Affärsnyttan är uppenbar – kostnaderna reduceras med uppemot 80 procent när ett fysiskt möte med resväg på 50 mil ersätts med ett virtuellt möte. Men den största vinsten ligger ofta i tidsbesparing och ökad effektivitet. Därför är det viktigt att skapa rutiner för valet av kommunikationsform för olika typer av möten, inklusive de virtuella, säger Peter Arnfalk.

Vasakronan visar vägen, genom bra reseplanering och användning av virtuella möten har företaget minskat tjänsteresorna med flyg och bil med cirka 40 procent under de senaste två åren.

Resor till och från jobbet

Företaget kan stimulera till mer klimatrikta resor till och från arbetet till exempel genom att erbjuda anställda som promenerar eller cyklar till arbetet någon form av miljöbonus eller gratis hälsokontroller. Nyanställda kan erbjudas ett introduktionspaket med information om olika valmöjligheter för att ta sig till och från arbetet, samt incitament för att välja ett miljöriktigt alternativ.

BLICC-företagen har också uppvaktat regeringen med förslaget att låta företag ge anställda kollektivtrafikkort eller cykel utan förmånsbeskattning eller sociala avgifter. Idag är det skattebefriat att gynna anställdas trampande på gymets motionscykel, men skattepliktigt att gynna anställdas trampande på cykel till jobbet!

Beräkningsarbetet är grunden för ett lönsamt klimatarbete

Varje BLICC-företag kartlägger och beräknar sina verksamheters koldioxidutsläpp. Beräkningsarbetet är grunden för att kunna prioritera åtgärder för energibesparing och omställning till förnybar energi på ett effektivt sätt.

I större, komplexa organisationer är beräkningsarbetet en långsiktig process – det kan ta flera år att nå en stabil beräkningsgrund. BLICC-företagen arbetar kontinuerligt med att utveckla beräkningsarbetet med målsättningen att integrera det i alla företagens verksamheter.

Dr. Deborah Cornland granskar företagens beräkningar. ”Att arbeta med BLICC-företagen är både roligt och givande: företagen vill verkligen åstadkomma förändringar. Beräkningsarbetet betraktas som ett verktyg i ett led där man vill

komma åt effektiviseringsmöjligheter som minskar både koldioxidutsläpp och kostnader för företagen. Genom BLICC-samarbetet får företagen en bättre bild över hur verksamheten ser ut och vilka åtgärder som kan ge effekt. Det handlar inte bara om att satsa, utan att satsa rätt.”

Koldioxidutsläpp beräknas enligt den internationella standarden Green House Gas protocol (GHG protocol), utvecklat av World Resources Institute (WRI) i samarbete med World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Beräkningsstandarden tar hänsyn till verksamhetens direkta och indirekta utsläpp och finns tillgänglig på: www.ghgprotocol.org

BostadsAB Poseidon Utsläppsdata 2005

Bostads AB Poseidon

Antal anställda: 180
Omsättning 2005: 1,4 Mdr kronor

Bostads AB Poseidon är Göteborgs största bostadsbolag och äger/förvaltar ca 23 000 lägenheter. Som kommunalt bostadsbolag ansvarar vi för att det finns bostäder, men bidrar även till stadsutvecklingen. Poseidon ingår i Framtidenkoncernen.

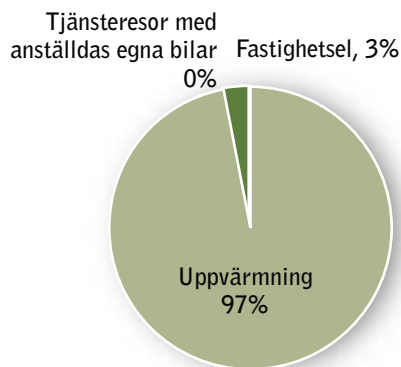
www.poseidon.goteborg.se

Poseidons tre framgångsfaktorer ligger i Hyresgästupplevelsen, Medarbetarna och "Det gröna Poseidon". Det gröna Poseidon innebär såväl trygga och trivsamma utemiljöer, som ett ansvarsfullt miljöarbete med fokus på energihushållning, inomhusmiljö, avfallshantering och miljöfarliga ämnen.

Poseidons energianvändning minskade med 2 % jämfört med år 2004, hela fastighetsbeståndet värms med fjärrvärme. Sedan 1990-talet har fokus legat på införande av datoriserad driftövervakning, värmeinjuster, och driftoptimering. För åren fram

till 2010, kommer mer investeringstunga åtgärder att vidtas, exempelvis förbättring av fönstrens isolerförmåga och lägenhets-individuell varmvattendebitering. Poseidon kvalitetssäkrar samtidigt inomhusmiljön via tredjepartscertifiering, så kallad P-märkning.

Energieffektivisering är en prioriterad ledningsfråga. Professionell drift erbjuder en enorm potential för minskad energianvändning och stora kostnadsbesparingar. Sedan slutet av 1990-talet har Poseidon sänkt uppvärmningskostnaden med cirka 25 miljoner kronor per år.

Poseidon – beräknade utsläpp 2005
22 900 ton CO₂
(2004: 23 160)

NYCKELTAL Specifik energianvändning för värme och varmvatten, hela fastighetsbeståndet (normalårskorrigerade värden)

År	1999	2003	2004	2005
kWh/m ² lokalyta + boyta	186	158	157	154

Fortum Värme samägt med Stockholms stad Utsläppsdata 2005

Fortum Värme

Antal anställda: 510
Omsättning 2005: 6,2 Mdr kronor

Med ledorden enklare, säkrare och renare levererar Fortum Värme miljöanpassad fjärrvärme, fjärrkyla, el och gas till företag och privatpersoner i Sverige. Verksamheten bedrivs i 16 kommuner, däribland Stockholm.

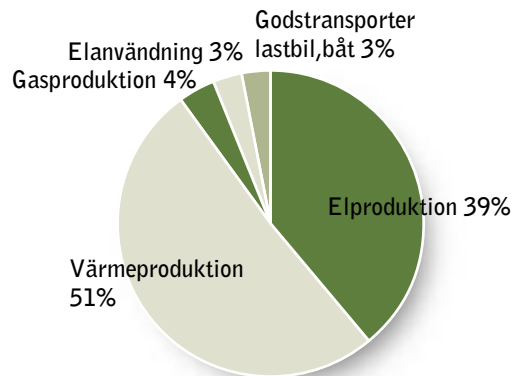
www.fortum.se

Fortum Värme har under året minskat användningen av fossil eldningsolja med >500 GWh vilket minskade utsläppen av globalt CO₂ med 150 000 ton. Detta har skett genom att systematiskt konvertera spets och reservkapacitet från fossila eldningsolja till förnybara bränslen.

2005 slogs rekord i nyförsäljning av fjärrvärme med 600 nya kunder. Trots att en ökning av verksamheten innebär ökade utsläpp för Fortum Värme, blir de totala

utsläppen betydligt mindre än om kunderna hade använt olja för uppvärmning.

Klimatförändringarna är en av vår tids största frågor. I samverkan inom BLICC har Fortum Värme ambition att göra skillnad. Nya kunder, förnybara bränslen och miljöanpassad värme- och elproduktion bidrar till minskningar av de globala CO₂ utsläppen med 2,5 miljoner ton/år jämfört med 1990.

Fortum Värme – beräknade utsläpp 2005
1 103 310 ton CO₂
(2004: 1 232 560)

LFV (Luftfartsverket) Utsläppsdata 2005

LFV (Luftfartsverket)

Antal anställda: 4100

Omsättning 2005: 5,7 Mdr kronor

LFV är ett affärsdrivande statligt verk med uppgift att driva verksamheten vid 17 flygplatser, samt att ansvara för flygtrafiktjänst. Under 2005 har ca 29 miljoner passagerare rest till och från LFVs flygplatser och ca 300 000 flygplan har landat. LFVs intäkter kommer till 60 % från avgifter från flygtrafiken. Övriga intäkter kommer från flygplatsernas butiker, hotell, parkeringsplatser mm.

www.lfv.se

LFV har, genom ett systematiskt arbete för att minska klimatpåverkan, halverat verksamhetens direkta* koldioxidutsläpp jämfört med föregående år. Utsläppen minskade från 29 990 ton till 15 180 ton. Utsläppsminskningar uppnåddes genom övergång till gröna elcertifikat och ökad andel biobaserad fjärrvärme. Utsläpp från tjänsteresor minskade med 13%, alla personbilar som LFV köper, leasar eller hyr är numera miljöbilar.

Att tydligt prioritera minskad energianvändning ger resultat. Nybildade Arlanda Energi – med uppgift att minska energianvändningen på Arlanda flygplats – har redan

* Inkl. ej passagerarnas resor till och från flygplatserna samt anställdas resor till och från arbetet.

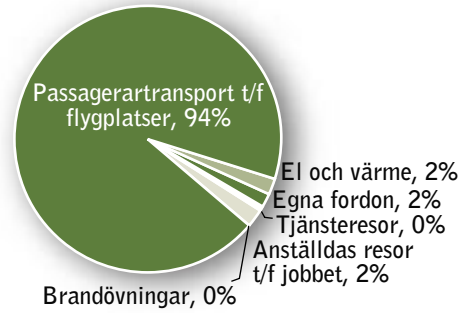
sparat 6 GWh i energi (ca 1000 ton CO₂) och besparingspotentialen är stor.

För LFV är det en affärsstrategisk nyckelfråga att minska flygbranschens klimatpåverkan. Behovet av flygtrafik ökar och därigenom behovet att erbjuda en mer klimatvänlig luftfart. Samverkan inom BLICC ger kunskap och konkreta samarbetsmöjligheter.

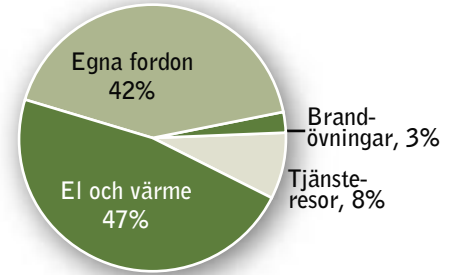
NYCKELTAL

Direkta utsläpp per passagerare

År	2003	2004	2005
kg CO ₂ /passagerare	0,84	1,09	0,53

LFV – beräknade utsläpp 2005 inkl. passagerartransporter
359 010 ton CO₂ (2004: 249 950)

LFV – beräknade utsläpp 2005 exkl. passagerartransporter och anställdas transporter t/f arbetet
15 180 ton CO₂ (2004: 29 990)

Beräknade utsläpp från flygtrafikens sk LTO-cykel (Landing and Take Off), 2005: 258 700 ton CO₂ (ej inkl. i grafen)

Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB, Utsläppsdata 2005

Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB

Antal anställda: 315

Premieintäkt 2005: 1,0 Mdr kronor

De 24 länsförsäkringsbolagen samverkar genom det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB där Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB ingår. Länsförsäkringar Sak hjälper länsförsäkringsbolagen med bland annat produktutveckling och har egen affärsverksamhet till exempel sjukvårdsförsäkring och återvinningsförsäkring.

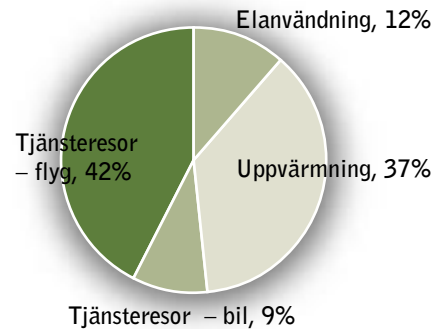
www.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar utökade under 2005 det skadeförebyggande arbetet. Varje skada innebär en stor belastning på miljön genom elförbrukning, sanering, transporter och materialanvändning – en villabrand innebär utsläpp av ca 25 ton koldioxid! Länsförsäkringar Sak deltog i Bygga-Bo-dialogen, medverkade vid en översyn av byggregler samt stöttade länsförsäkringsbolagens skadeförebyggande arbete.

För att minska utsläpp från tjänsteresor arbetar Länsförsäkringar med att resor med

bil och flyg ska ersättas med tåg. Vidare byts tjänstebilarna successivt ut mot miljöbilar.

Försäkringsverksamheten påverkas av klimatförändringarna genom de skador som kunderna drabbas av vid till exempel översvämningar och stormar. Stormen Gudrun i januari 2005 kostade 2,8 miljarder kronor. Affärerna är långsiktiga och Länsförsäkringar måste agera redan nu på framtida risker.

Länsförsäkringar Sak – beräknade utsläpp 2005
250 ton CO₂

MKB Fastighets AB Utsläppsdata 2005

MKB Fastighets AB

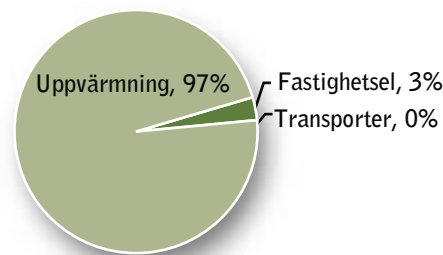
Antal anställda: 226 (genomsnitt)
Omsättning 2005: 1,3 Mdr kronor

MKB Fastighets AB är Malmös största bostadsbolag med 29 % av hyresmarknaden. Bolagets fastighetsbestånd är väl underhållet och värderat till 11,3 Mdr kr. Bolaget har en mycket stark finansiell ställning. MKB är helägt av Malmö stad och drivs affärsmässigt.

www.mkbfastighet.se

MKBs koldioxidutsläpp har minskat med 15 % sedan 2004. Minskningen beror huvudsakligen på effektivisering av värmeanvändningen. Kontinuerlig driftoptimering i kombination med satsningar på vattensnåla armaturer och korrigering av övertemperaturer inomhus, har inneburit att den specifika energianvändningen för uppvärmning sänkts med 7 % jämfört med 2004 (normalårskorrigerade värden). Minskningarna i koldioxidutsläppen beror också på att fjärrvärmeleverantören har minskat sina fossila koldioxidutsläpp med ca 10 procent.

Klimatarbetet är en självklar del i ett seriöst klimatarbete, ett måste för att möta ägardirektiven från Malmö stad, men också en företagsstrategisk fråga. De närmaste åren/årtiondena kommer sannolikt antalet styrmedel och direktiv som berör energi- och klimatfrågor att fortsätta öka. Kunskap om koldioxidutsläppen och förutsättningar för att minska dem ger god beredskap för att möta den utvecklingen. Genom BLICC-samarbetet kan MKB – i dialog med lagstiftare och andra beslutsfattare – påverka de ramar som MKB kommer att verka inom framöver.

MKB – beräknade utsläpp 2005
32 040 ton CO₂
(2004: 37 580)

NYCKELTAL Specifik energianvändning för värme och varmvatten, hela fastighetsbeståndet (normalårskorrigerade värden)

År	1996	1999	2003	2004	2005
kWh/m ² lokalyta + boyta	182	172	166	169	157

NCC Construction Sverige AB Utsläppsdata 2005

NCC Construction Sverige AB

Antal anställda: 8 000
Nettoomsättning 2005: 19,4 Mdr kronor

NCC Construction Sverige AB utvecklar och bygger bostäder, kontor, övriga hus, industrilokaler, vägar, anläggningar och övrig infrastruktur. NCC är en ledande aktör när det gäller att utveckla bostadsprojekt. Under de senaste åren har ett stort arbete lagts ned på att öka det industriella byggandet med förbättrad kvalitet till sänkta kostnader.

www.ncc.se

NCC Construction Sveriges utsläppsberäkningar avser bostäder byggda i egen regi. Vid jämförelse av årets resultat mot föregående år framkommer att det skett en ökning från 21 890 ton till 27 200 ton. Denna ökning förklaras av motsvarande ökning av antalet lägenheter. Bostädernas prestanda har inte förändrats.

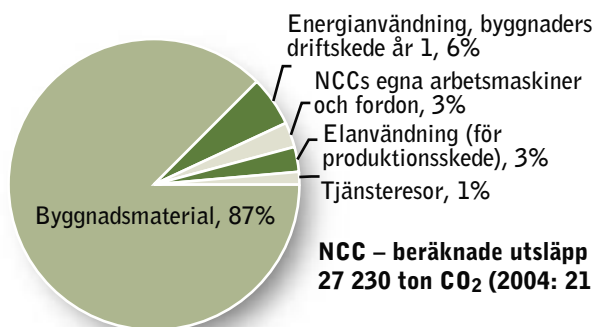
Incitamenten för att skapa energieffektiva byggnader ökar i takt med att energikostnaderna ökar. NCC ser ett ökande intresse för superisolerade byggnader (passiv-hus). Även intresset från småhuskonsumenter att investera i energieffektiv ny teknik ökar.

Det årliga tillskottet av nya byggnader är litet i förhållande till det befintliga beståndet, men de byggnader NCC skapar idag kommer att vara i drift 50 - 100 år framåt. Ett byggföretag som NCC måste säkerställa att det finns energieffektiva byggnader i framtiden.

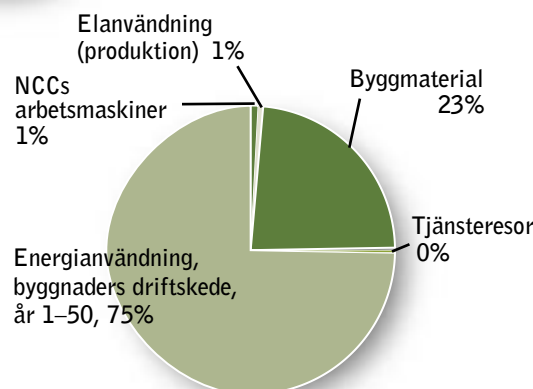
NYCKELTAL Total energianvändning/m² för bostäder uppförda 2005* (kWh/m² år)

Småhus	127
Flerbostadshus	106

* inkl uppvärmning, varmvatten, hushållsel. Baserat på teoretiska beräkningar.

NCC – beräknade utsläpp 2005:
27 230 ton CO₂ (2004: 21 890)

NCCs beräknade utsläpp från bostäder uppförda 2005 avs. produktion och drifttid på 50 år.
105 200 ton koldioxidekvivalenter
(2004: 82 400)

SMHI Utsläppsdata 2005

SMHI

Antal anställda: 550

Omsättning 2005: 0,5 Mdr kronor

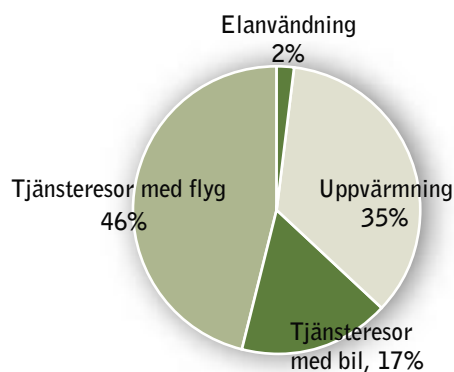
SMHI, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, tillhandahåller planerings- och beslutsunderlag för väder- och vattenberoende verksamheter. SMHI är ett expertorgan inom meteorologi, hydrologi, oceanografi samt resurs i miljöarbetet.

www.smhi.se

SMHI har under 2005 minskat användningen av fjärrvärme i huvudkontoret i Norrköping med ca 20 procent, vilket lett till minskade emissioner totalt sett. I Norrköping används dessutom uteslutande grön el.

SMHI arbetar kontinuerligt med att minska tjänsteresor och redovisar minskade emissioner från tjänsteresor med bil med cirka 16 %.

För SMHI, som har forskning kring klimatförändringarna som en av sina uppgifter, är det självklart att arbeta aktivt med att minska de egna utsläppen av växthusgaser. Genom att sprida information från klimatforskningen, och även agera genom kunduppdrag och remissvar, vill SMHI påverka andra aktörer att minska sin klimatpåverkan och ge råd när det gäller anpassningar till det rådande klimatläget.

SMHI – beräknade utsläpp 2005
550 ton CO₂
(2004: 640)

Stena Metall Utsläppsdata 2005

Stena Metall

Antal anställda: 2500

Omsättning 2005: 21 Mdr kronor

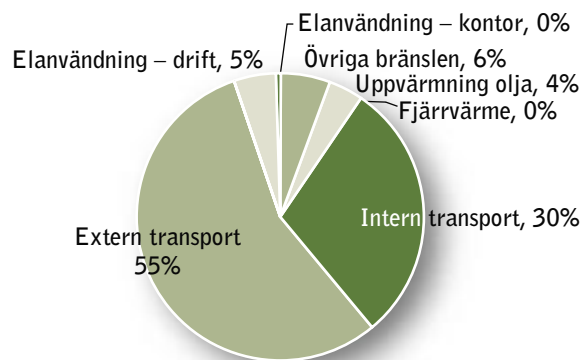
Stena Metall är Nordens ledande bolag inom återvinning och miljöservice. Att återvinna istället för att nyttja jungfruligt material ger stora energibesparingar, för vissa material upp till 20 gånger. Stena Metall arbetar därför ständigt med att förfinna och utveckla återvinningsprocesserna.

www.stenamettall.se

Under året har Stena Metall fokuserat på ett flertal områden för att minska koldioxidutsläppen. Projektet Sparsam körning minskar såväl utsläppen som slitaget på fordonen och har redan visat positiva resultat. Stena Metall arbetar också för att minska antalet interna transporter, främst genom bättre samordning och logistik. För att ytterligare stödja utvecklingen mot effektivare återvinningsprocesser bidrar Stena Metall till en professur i industriell materialåtervinning vid Chalmers.

Efter det lyckade projektet med egna järnvägsvagnar fortsätter arbetet med att finna fler järnvägslösningar; Stena Metall upprustar befintliga stickspår till filialerna samt söker nya tillstånd. Målet är att utöka verksamheten med fler vagnar och utökad sträckning.

Med en översyn av energianvändningen i byggnaderna vill Stena Metall påskynda effektiviseringsarbetet och även byta ut kvarvarande oljeeldning mot förnybara energikällor.

Stena Metall – beräknade utsläpp 2005
65 260 ton CO₂ (2004: 84 600)

Svenska Statoil AB Utsläppsdata 2005

Svenska Statoil AB

Antal anställda: 1 557

Omsättning 2005: 39,9 Mdr kronor.

Antal anställda och omsättning inkluderar Statoil Detaljhandel AB.

Statoil säljer och distribuerar bensin, diesel, eldningsolja, energilösningar, gasol, flygbränsle och pellets. Bolaget Utvecklar, producerar och säljer även smörjmedel och är Statoil Detaljhandels leverantör av drivmedel. I Sverige finns 596 Statoil servicestationer som drivs av Statoil Detaljhandel varav ca 100 stationer drivs i egen regi och resterande drivs av köpmän som egna företagare. Svenska Statoil AB ingår i Statoilkoncernen, Norges största energibolag.

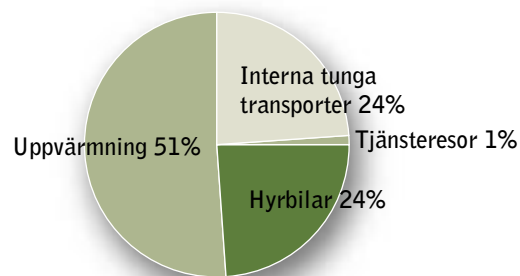
www.statoil.se

Genom klimatarbetet vill Statoil bidra till en effektiv omställningsprocess. Klimatarbetet är långsiktigt, det kräver helhetsperspektiv och dialog med industri, politiker, myndigheter, kunder och leverantörer.

Idag har oljan inom uppvärmningssektorn påbörjat sin avveckling genom biobaserade alternativ som t.ex. pellets. Även inom transportsektorn sker en snabb utveckling av

förnybara alternativ som etanol och biogas. Men omställningen inom transportsektorn är svårare och sker långsammare. Därför är det viktigt att ta fram klimatförbättrade kvaliteter av befintliga drivmedel, t ex utökad inblandning av biokomponenter.

Det är också nödvändigt att säkerställa att vi använder dagens oljeprodukter så klimatmässigt effektivt som möjligt. När

Statoil beräknade utsläpp 2005
74 730 ton CO₂

det gäller diesel så framstår det som det bättre alternativet av de fossila bränslena ur klimatsynpunkt. Den svavelfria europadieseln är ett klimatmässigt bättre alternativ då den i produktionsledet ger upphov till ca tio procent mindre koldioxidutsläpp än den svenska miljöklass 1 diesel.

Vasakronan Utsläppsdata 2005

Vasakronan

Antal anställda: 375

Omsättning 2005: 2,7 Mdr kronor

Vasakronan är ett av de ledande fastighetsföretagen i Sverige. Inriktningen är kontorslokaler och butiker kompletterat med ett stort tjänstebud. Fastighetsbeståndet omfattar 160 fastigheter i Stockholm, Göteborg, Malmö, Lund och Uppsala.

www.vasakronan.se

Vasakronan minskade under 2005 koldioxidutsläppen med 17 %. Det är en följd av ett systematiskt arbete med att fasa ut olja, vilket resulterade i minskad oljeförbrukning med 35 %. Samtidigt minskade fjärrvärmeanvändningen med 5 % tack vare en engagerad driftorganisation med ständigt fokus på energibesparing. Effektiva uppföljningssystem bidrar till de minskade utsläppen. Miljövänligare produktion hos fjärrvärmeleverantörerna har också bidragit.

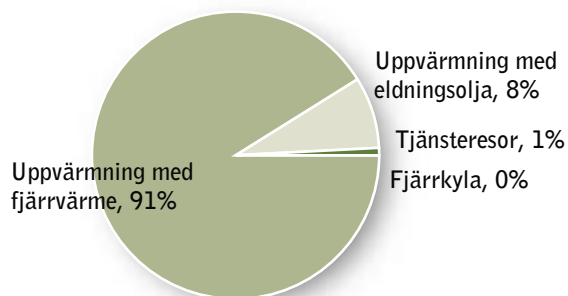
Utsläpp från tjänsteresor minskade med 10 %. Under de senaste två åren har utsläppen minskat med hela 40 %, vilket förklaras av ökat fokus på reseplanering och resfria möten, som videomöten.

Att minska energianvändningen är en av Vasakronans huvudstrategier. Idag ligger Vasakronans energianvändning ca 25 % lägre än riksgenomsnittet vilket innebär väsentliga kostnadsfördelar. Incitamenten för fortsatt energieffektivisering stärks ytterligare av ökande energipriser. Genom BLICC-samarbetet ges möjlighet att påverka utvecklingen mot långsiktiga och stabila politiska styrmedel.

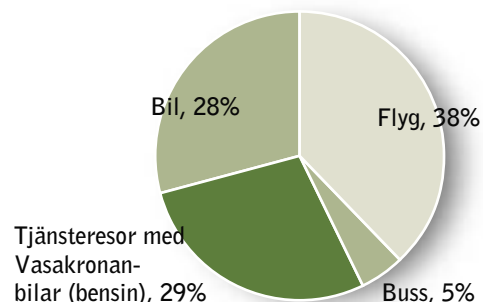
NYCKELTAL Energianvändning värme och varmvatten, lokaler

År	1996	1999	2003	2004	2005
kWh/m ²	112	108	105	97	94

För jämförelse; genomsnittlig energianvändning, Sverige 2005: 128 kWh/m². Källa SCB.

Vasakronan – beräknade utsläpp 2005
19 120 ton CO₂(2004: 22980)

Vasakronan – beräknade utsläpp från tjänsteresor 2005
240 ton CO₂ (2004: 270)

Vårt land har en unik situation med god ekonomi, bra tekniska lösningar och hög miljökompetens. Här finns en enorm möjlighet att exportera klimatomåttligt bra lösningar och dessutom tjäna pengar på det.

**Svante Axelsson,
Svenska Naturskyddsföreningen**

INTERNET

Denna rapport finns också i pdf-format på www.respecttable.com

Andra länkar:

Rosby Centre, SMHI: www.smhi.se/

GHG Protocol: www.ghgprotocol.org

World Resources Institute: www.wri.org

World Business Council for Sustainable Development:
www.wbcsd.org

Business Leaders Initiative on Climate Change

Våra levnadsförutsättningar förändras när klimatet ändras, men också våra ekonomiska villkor. De snabbt ökande priserna på fossila bränslen ger oss ytterligare incitament att reducera våra utsläpp av växthusgaser. Frågan är inte om näringslivet har råd att engagera sig i klimatarbetet, utan om vi har råd att inte göra det. Ju längre vi väntar, desto mer drastiska åtgärder kommer att krävas och desto dyrare blir det. Börjar vi i tid kan vi i stället skapa konkurrensfördelar för svenskt näringsliv, både på kort och på lång sikt.

BLICC antar utmaningen att bidra till framtidens klimatanpassade företag. Fler företag är välkomna att göra oss sällskap.

